

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Кафедра інформаційних технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційні системи в менеджменті

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки, **02 культура і мистецтво**

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність **029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа**

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація **Інформаційна та документаційна діяльність**

(назва спеціалізації)

факультет соціальних комунікацій

(назва факультету,)

Робоча програма Інформаційні системи в менеджменті
РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:
Харківська державна академія культури

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційних технологій

Протокол від «29» серпня 2016 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Опис предмета навчальної дисципліни

Предмет: інформаційні системи, що використовуються для управління в менеджменті

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 5	Галузь знань 02 культура і мистецтво	Нормативна	
	Напрямок підготовки		
Модулів 1	Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа спеціалізація Інформаційна та документальна діяльність	Рік підготовки:	
Змістових модулів 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання курсова робота		Семестр	
Загальна кількість годин 150		1,2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента -	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		20 год.	6 год.
		Семінарські	
		14 год.	4 год.
		Практичні	
		26 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		90 год.	138 год.
		Індивідуальні завдання:	
год.	год.		
Вид контролю: залік, іспит			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – дати студентам теоретичні знання та практичні навички застосування інформаційних систем в інтересах менеджменту організацій.

Завдання навчальної дисципліни:

- організація інформаційної бази інформаційних систем (ІС);
- сучасні підходи до створення ІС та їх еволюції;
- інформаційні системи в економіці;
- інтегровані інформаційні системи та перспективні напрями розвитку ІС: системи підтримки прийняття рішень (СППР) та експертні системи (ЕС).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- роль інформаційних систем в управлінні сучасними соціокультурними організаціями ;
- значущість використання інформаційних технологій та систем в управлінні сучасною соціокультурною організацією;
- мету створення та завдання інформаційних систем;
- основні ресурси інформаційних систем;
- типологію інформаційних систем в менеджменті соціокультурній діяльності;
- принципи використання систем розробки та підтримки проектів, систем розробки та аналізу бізнес-планів, комп'ютерних систем бухгалтерського обліку;
- принципи використання CASE-технологій в менеджменті;
- використання інформаційних мереж в інтересах менеджменту організацій;

Вміти:

- аналізувати стан та перспективи використання інформаційних технологій та систем в менеджменті соціокультурній діяльності;
- планувати та впроваджувати новітні інформаційні технології та системи в практику організацій соціокультурної діяльності;
- розробляти та відслідковувати виконання проекту за допомогою сучасних систем підтримки проектів;
- розробляти та аналізувати бізнес-плани за допомогою систем розробки та аналізу бізнес-планів;
- використовувати системи підтримки прийняття управлінських рішень в менеджменті соціокультурної діяльності;
- працювати з комп'ютерними системами бухгалтерського обліку;
- використовувати CASE-технологій при моделюванні бізнес-процесів в організації;
- використовувати можливості інформаційних мереж в менеджменті соціокультурної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Підприємство та інформаційні системи управління його діяльністю

Тема 1. Підприємство як цілеспрямована система. Інформаційні системи та їх роль в управлінні підприємством та економікою

Підприємство як складна організаційна система. Управління як функція системи. Поняття управління та системи. Ізоморфізм (аналогічність) та емерджентність (цілісність) систем. Розподіл систем за класами.: абстрактні та матеріальні; прості, великі, складні та інші. Визначення та особливості соціальних, соціально-економічних та антропогенних систем (АГС). Системний підхід як метод дослідження складних систем. Тлумачення задач аналізу та синтезу системи. Характеристика підприємства з позиції загальних принципів побудови і функціонування систем. Системи управління (СУ) підприємством. Визначення інформаційної системи (ІС) на основі замкненого інформаційного контуру СУ поняття системи.

Тема 2. Економічна інформація, засоби її формалізованого опису та технології оброблення

Поняття інформації. Економічна інформація (ЕІ), її властивості та види. Логічна та фізична структура даних. Форми подання ЕІ. Аспекти оцінки ЕІ.

Засоби формалізованого опису ЕІ: класифікація та кодування. Ієрархічний та фасетний методи класифікації. Види методів кодування. Реєстраційні методи кодування: порядковий та серійно-порядковий. Класифікаційні методи кодування: послідовий та паралельний.

Інформаційні ресурси підприємства: внутрішня та зовнішня його інформація. Складові управління інформаційними ресурсами.

Визначення термінів «Технологія», «Інформаційна технологія» (ІТ) та їх порівняння. Класифікація ІТ: традиційна та автоматизована, забезпечувальна та функціональна. Характеристика технологій користувацького інтерфейсу та обробки різних видів інформації. Технології централізованого та розподіленого оброблення інформації (комп'ютерні мережі, Інтернет). Технології мультимедіа. Складові ІТ: технологічний процес та операція.

Сучасні технологічні засоби оброблення інформації: «клієнт — сервер», Intranet, OLAP, мережі АРМ управлінського персоналу, CASE-технології, програмні агенти.

Змістовий модуль 2. Сучасні підходи до розроблення і впровадження інформаційних систем

Тема 3. Організація інформаційної бази системи оброблення інформації в

Поняття: «інформаційна база» (ІБ), «поза машинна ІБ», «машинна ІБ» та їх місце в інформаційному забезпеченні ІС. Принципи розробки та вимоги до ІБ. Процеси створення поза машинної ІБ. Носії інформації, їхній склад та характеристика. Уніфікована система первинної документації, поняття, склад та вимоги. Унікальні форми вхідної та вихідної документації.

Способи організації машинної ІБ та переваги концепції баз даних (БД). Поняття, класифікація та склад автоматизованого банку даних. Характеристика логічної та фізичної моделей БД. Методи створення оптимальної моделі БД. Теорія нормалізованих відношень.

Потреби використання «сховища даних» у технології БД.

Побудова логічних та фізичних моделей засобами CASE-технології ERwin компанії Computer Associates.

Тема 4. Інформаційні системи в економіці

Особливості побудови та функціонування ІС: виробничого менеджменту (ICBM), маркетингу (ICM), фінансового аналізу та бухгалтерського обліку.

Характеристика складових (підсистем) ІСВМ: технічна підготовка, техніко-економічне планування та вирішення завдань оперативного управління виробництвом на підприємстві. Типи завдань, які вирішуються в ІСВМ. Організаційно-функціональна структура мережі АРМ управління виробництвом. Комп'ютерна система «Менеджер» для вирішення завдань планування підприємницької діяльності.

Характеристика складових (підсистем) ІСМ: розроблення стратегії і планування маркетингу; дослідження ринку і попиту на товар; дослідження товару і товарна політика ціноутворення; збут товарів, рекламна діяльність контроль маркетингової діяльності. Типи завдань, які вирішуються ІСМ. Комп'ютерна система Marketing Expert планування маркетингової діяльності компанії.

Функціональні характеристики фінансово-аналітичних ІС. Система аналізу фінансового стану і результатів діяльності підприємства Audit Expert. Система фінансового моделювання та бізнес-планування Project Expert.

Вимоги до аналітичного обліку в бухгалтерських ІС. Класифікація програмних систем для автоматизації бухгалтерських робіт. Програма «ІС: Бухгалтерія». Автоматизація розділів бухгалтерського обліку. Стандартні звіти, Інструментальні засоби.

Тема 5. Сучасні підходи та організаційно-методичні основи створення інформаційних систем. Еволюція інформаційних систем

Моделі життєвого циклу (ЖЦ) ІС підприємства: касадна, поетапна, та спіральна. Основні етапи ЖЦ. Стадії та етапи створення ІС за державним стандартом.

Підходи до створення автоматизованих ІС: структурно-орієнтована, об'єктно-орієнтована, процесно-орієнтована.

Структурний аналіз. Властивості структурно-орієнтованих методів. Графічні засоби відображення результатів структурного аналізу: діаграми потоків даних (DFD), діаграми «суть — зв'язок» (ERD) та діаграми переходів (STD). Структурне проектування.

Об'єктно-орієнтовані методи аналізу. Об'єкти і класи. Принципи створення об'єктів: інкапсуляція, успадкування, поліморфізму. Об'єктно-орієнтоване проектування.

Процесно-орієнтований підхід до створення ІСМ як засіб дослідження та автоматизації бізнес-процесів. Визначення бізнес-процесу. Конвергенція управлінських та інформаційних технологій. Реінжиніринг бізнес-процесів під час впровадження ІС. CASE-технології BPwin компанії Computer Associates. Створення моделей As-IS (як є) та TO-BE (як буде).

Еволюція ІС: MRP (початок 70-х років XX ст.), MRP II (кінець 70-х років XX ст.), ERP (кінець 80-х років XX ст.), ASP та CIM (середина 90-х років XX ст.), CSRP, SCI, CRM (друга половина 90-х років XX ст.).

1.6.3. Змістовий модуль 3. Інтегровані інформаційні системи. Перспективні напрямки розвитку інформаційних систем

Тема 6. Інтегровані інформаційні системи

Класи інтегрованих інформаційних систем (ІС) за функціональними можливостями та рівнями інтеграції: малі, середні та великі. Корпоративні та локальні ІС.

Досвід впровадження малих ІС: «Галактика», «Ресурс», SunSystems, Scala та ін.

Програмний комплекс «Галактика». Функціональні контури системи: адміністративного та оперативного управління, бухгалтерського обліку та управлінні виробництвом. Модульна структура контурів. Склад завдань, які можуть вирішувати модулі.

Загальна характеристика середніх ІС: MIRACLE V, JD Edwards (Robertson & Blyms), SiteLine (СОКАП/SYMICS) та ін.

Інформаційна система управління підприємством MIRACLE V. Базові принципи побудови. Основні компоненти: сховище, інструментарії для побудови, відображення, виконання та моделювання бізнес-процесів, системи запитів і розробки, прикладні додатки.

Досвід впровадження великих ІС: SAP/R3 (SAP AG), Vaan, Oracle Applications та ін.

Система управління корпоративними бізнес-процесами SAP/R3.

Трирівнева структура інформаційного середовища SAP/R3. Складові нижнього рівня: прикладні програми та джерела даних. Другий рівень ІС: логістики, аналізу внутрішньогосподарської діяльності, фінансового обліку і звітності та управління персоналом. Третій рівень: сховище та адміністративна система верхнього рівня, яка використовує технологію OLAP.

Тема 7. Системи підтримки прийняття рішень та експертні системи. Комп'ютерні тренінгові системи в економіці та навчанні

Визначення системи підтримки прийняття рішень (СППР). Напрями застосування СППР. Основні функції та властивості СППР. Властивості та недоліки першого покоління СППР. Функції та можливості систем другого покоління. Архітектура СППР: інтерфейс користувача, БД та база моделей. Основні відмінності АІС та СППР. Проблеми широкого впровадження та застосування у розподіленому середовищі. Досвід використання в економіці СППР: «Сим план», PIMS, ISDS, IFPS та ін.

Визначення експертних систем (ЕС). Досвід та області застосування ЕС. Класифікація ЕС за призначенням та зв'язком із реальним часом. Форма подань знань в ЕС. Властивості та вимоги до ЕС. Архітектура ЕС: база знань (БЗ), машина виведення та інтерфейс із користувачем. Функції користувача та інженера знань. Основні фази розроблення БЗ. Інтенціональні та екстенціональні знання БЗ. Інструментальні засоби створення ЕС.

Загальна характеристика та класифікація комп'ютерних тренінгових систем (КТС). Характеристика об'єктів моделювання та їх економічних параметрів. Математичне та програмне забезпечення КТС.

4. Структура навчальної дисципліни

№	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
		Денна форма					Заочна форма				
		Усього годин	у тому числі				Усього годин	у тому числі			
			Л	Лаб	сем	С. р.		Л	Лаб	сем	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Модуль 1.											
Змістовий модуль 1. Підприємство та інформаційні системи управління його діяльністю											
1.	Підприємство як цілеспрямована система. Інформаційні системи та їх роль в управлінні підприємством та економікою	12	2			10	12	1			11
2.	Економічна інформація, засоби її формалізованого опису та технології оброблення	22	2			20	22	1			21
	Разом за змістовим модулем 1	34,	4			30	34,	2			32
Змістовий модуль 2. Сучасні підходи до розроблення і впровадження інформаційних систем											
1.	Організація інформаційної бази системи оброблення інформації	24	4	8	2	10	24	1	1		22
2.	Інформаційні системи в економіці	28	4	8	6	10	28	1	1		26
3.	Сучасні підходи та організаційно-методичні основи створення інформаційних систем. Еволюція інформаційних систем	30	4	10	6	10	30			1	29
4.	Разом за модулем 2	82	12	26	14	30	82	2	2	1	77
Змістовий модуль 3. Інтегровані інформаційні системи. Перспективні напрямки розвитку інформаційних систем											
1.	Інтегровані інформаційні системи	12	2			10	12	1	1		10
2.	Системи підтримки прийняття рішень та експертні системи. Комп'ютерні тренінгові системи в економіці та навчання	22	2			20	22	1	1	1	19
3.	Разом за модулем 3	34	4			30	34	2	2		29
	Разом за курсом	150	20	26	14	90	150	6	4	2	138

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
4	Введення загальних даних про проект, про компанію та про оточення	2
5	Розробка інвестиційного та операційного плану	2
6	Розробка фінансового плану	2
7	Розробка функціональних моделей бізнес-процесів в методології IDEF0	2
8	Створення та редагування ієрархії моделей процесів.	2
9	Створення змішаної моделі	2
12	Формування статутного капіталу	2
		14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інтерфейс системи MS Project.	2
2	Призначення ресурсів задачам проекту	2
3	Супроводження проекту	2
4	Введення загальних даних про проект, про компанію та про оточення	2
5	Розробка інвестиційного та операційного плану	2
6	Розробка фінансового плану	2
7	Розробка функціональних моделей бізнес-процесів в методології IDEF0	2
8	Створення та редагування ієрархії моделей процесів.	2
9	Створення змішаної моделі	2
10	Інтерфейс користувача системи 1С: Підприємство. Заповнення основних даних про підприємство	2

11	Заповнення довідників	4
12	Формування статутного капіталу	2
		26

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Введення в інформаційні системи	4
2	Характеристика інформаційних систем організації	6
3	Перевірка та коректування плану проекту	4
4	Відстеження за допомогою відомостей про працевитрати ресурсів	6
5	Відстеження шляхом введення відсотків завершення, фактичної тривалості та фактичних дат початку і закінчення	6
6	Створення текстової частини розділів «Компанія» та «Інвестиційний план» Розрахунки основних показників інвестиційного проекту. Аналіз ефективності.	6
7	Розрахунки основних показників інвестиційного проекту. Аналіз ефективності.	10
8	Створення звіту до розробленого бізнес-плану	10
9	Моделювання бізнес-процесів згідно до індивідуального завдання	12
10	Касові операції	6
11	Облік розрахунків з покупцями та постачальниками	6
12	Операції за розрахунковим рахунком	6
13	Системи підтримки прийняття управлінських рішень	8

10. Методи навчання

Лекції, практичні заняття, самостійна робота.

11. Методи контролю

Іспит

Поточне тестування, оцінка за реферат, співбесіда, перевірка конспектів, перевірка виконання завдань практичних занять, підсумковий письмовий тест.

12 Розподіл балів, які отримують студенти

Денна форма

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			20	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	18	16	14	14	10		

Заочна форма

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			20	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	18	16	14	14	10		

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: опорні конспекти лекцій, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД).

Кількість балів за теми та загальна сума — максимальні.

13. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Бали	Оцінка
-------------	---------------

	Шкала	Національна шкала	
		Іспит	Залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
74–81	C		
67–73	D	Задовільно	
60–66	E		
35–59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	Не зараховано з обов'язковим повторним курсом

14. Рекомендована література Базова

- 1.
2. Батюк А. Є. Та ін. Інформаційні системи в менеджменті : Навч. посіб. / А. Є. Батюк, З. П. Двудіт, К. М. Обольовська, І. М. Огородник, Л. П. Фабрі. — Львів : Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+» Інституту післядипломної освіти), «Інтелект-Захід» 2004. — 520 с.
3. Бажин И. И. Информационные системы менеджмента / И. И. Бажин. — М. : ГУ-ВШЭ, 2000. — 688 с.
4. Грабауров В. А. Информационные технологии менеджеров / В. А. Грабауров. — М. : Финансы и статистика, 2001. — 368с.
5. Стовер Т. Эффективная работа: Microsoft Project 2002 / Т. Стовер. — СПб. : Питер, 2004. — 843 с.
6. Куперштейн В. И. MS Office и Project в управлении и делопроизводстве. — 2-е изд, перераб. и доп. / В. И. Куперштейн. — СПб. : БХВ-Петербург, 2001. — 400. с.
7. Гужва В. М. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі : Навч. посібник. Вид. 2-ге, доп. і перероб. / В. М. Гужва, А. Г. Постевой. — К. : КНЕУ, 2002. — 458 с.
8. Маклаков С. В. Создание информационных систем с AllFusion Modeling Suite. / С. И. Маклаков. — М. : ДИАЛОГ-МИФИ, 2005. — 432 с.
9. Федотова Д. Э., Семёнов Ю. Д., Чижик К. Н. CASE-технологии : практикум. / Д. Э. Федотова, Ю. Д. Семёнов, К. Н. Чижик. — М. : Горячая линия — Телеком, 2003. — 160 с.
10. Барсегян А. А., Куприянов М. С., Степаненко В. В., Холод И. И. Методы и модели анализа данных: OLAP и Data Mining. / А. А. Барсегян, М. С. Куприянов, В. В. Степаненко, И. И. Холод. — СПб. : БХВ-Петербург, 2004. — 336.
11. Семёнова В. Ю. Компьютерная бухгалтерия для Украины. Задачи и решения в программе «1С: Бухгалтерия 7.7. для Украины» : Учеб. пособ. / В. Ю. Семёнова. — К. : ЧП Кравчук, 2003. — 110 с.
12. 1С:Предприятие 8.0 : руков. пользователя / Фирма «1С». — М. : Фирма «1С», 2004. — 299 с.
13. Матвеев Б. Н. Информационные системы менеджмента [Электронный ресурс]. Системы управления проектами: практикум / Харьк. гос. акад. культуры ; Б. Н. Матвеев. — Режим доступа : Мой компьютер / с. / Мои документы / Методички / По_Project / Pr_Prjsh.doc.
14. Матвеев Б. Н. Информационные системы менеджмента. [Электронный ресурс] Системы бухгалтерского учёта. 1С:Предприятие 8.0. Конфигурация Бухгалтерия для Украины: практикум.

/ Харьк. гос, акад. культуры; Б. Н. Матвеев. — Режим доступа : Мой компьютер / с: / Мои документы / Методички / 1С / 1С_Бухгалтерия4.doc.

15. Программные продукты серии Expert в бизнес-планировании. [Электронный ресурс] : лекция. — режим доступа: <http://e-lib.gasu.ru/euposobia/kuttubaeva/tema3.html>.